

NOTĂ DE FUNDAMENTARE

Secțiunea 1 Titlul actului normativ

Hotărârea Guvernului pentru modificarea și completarea Normelor metodologice de aplicare a prevederilor Legii nr. 416/2001 privind venitul minim garantat, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr.50/2011 cu modificările și completările ulterioare

Secțiunea a 2-a Motivul emiterii actului normativ

1. Descrierea situației actuale

Prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 101/2021 pentru modificarea art. 5 pct. IV⁴ din Legea nr. 76/2002 privind sistemul asigurărilor pentru șomaj și stimularea ocupării forței de muncă, precum și pentru modificarea și completarea Legii nr. 416/2001 privind venitul minim garantat, au fost reglementate în ceea ce privește Legea nr.416/2001 următoarele:

- menținerea acordării ajutorului social pentru o perioadă de 6 luni de la data încadrării în muncă a unei persoane apte de muncă din familia beneficiară de ajutor social, cu condiția încheierii unui raport de muncă/raport de serviciu pentru o perioadă de cel puțin 24 luni.
- reglementarea posibilității ca persoanele din familiile beneficiare de ajutor social, în funcție de recomandările formulate de agențiile pentru ocuparea forței de muncă să urmeze programul educațional de tip ”A doua șansă”, pentru creșterea ocupabilității acestora.
- introducerea obligativității prezentării din 6 în 6 luni a persoanelor apte de muncă din familiile beneficiare de ajutor social, la agențiile pentru ocuparea forței de muncă, în vederea aplicării măsurilor de stimulare a ocupării acestora.
- decontarea din bugetul Ministerului Muncii și Solidarității Sociale a cheltuielilor de transport asigurat de autoritățile administrației publice locale pentru persoanele apte de muncă beneficiare de ajutor social care urmează cursurile programului ” A doua șansă”, la o distanță mai mare de 5 km față de locuință.

În intervalul de la ultima modificare a Normelor metodologice de aplicare a prevederilor Legii nr. 416/2001 privind venitul minim garantat, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 50/2011, Legea nr.416/2001 a suportat o serie de modificări și completări prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr.15/2018 pentru modificarea și completarea unor acte normative, Legea nr. 192/2018 pentru modificarea și completarea Legii nr. 416/2001 privind venitul minim garantat, Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 96/2018 privind prorogarea unor termene, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative și Legea nr. 158/2021 pentru modificarea și completarea Legii nr. 416/2001 privind venitul minim garantat.

De asemenea, Lista bunurilor ce conduc la excluderea acordării ajutorului social, prevăzută în anexa nr.4 necesită revizuirea și adaptarea acesteia la realitățile cotidiene, având în vedere că ultima modificare pentru această listă a fost reglementată în anul 2017 și stă la baza stabilirii și acordării și a altor beneficii de asistență socială bazate pe testarea veniturilor, respectiv alocația pentru susținerea familiei reglementată prin Legea nr.277/2010 privind alocația pentru susținerea familiei, republicată, cu modificările și completările ulterioare și ajutorul pentru încălzirea locuinței și suplimentul pentru energie reglementate prin Legea nr.226/2021 privind stabilirea măsurilor de protecție socială pentru consumatorul vulnerabil de energie.

Față de cele prezentate se impune modificarea și completarea Normelor metodologice de aplicare a prevederilor Legii nr. 416/2001 privind venitul minim garantat, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 50/2011 pentru actualizarea și corelarea cu actele normative mai sus menționate.

1.¹ Prezentul act normativ nu transpune legislație comunitară și nu creează cadrul pentru aplicarea directă a acesteia.

2. Schimbări preconizate

Prin proiectul alăturat de hotărâre a Guvernului se propune modificarea și completarea Normelor metodologice de aplicare a prevederilor Legii nr. 416/2001 privind venitul minim garantat, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 50/2011, în sensul actualizării și corelării actelor normative de modificare și completare a Legii nr.416/2001, în ceea ce privește:

- Menținerea acordării ajutorului social pentru o perioadă de 6 luni de la data încadrării în muncă a unei persoane apte de muncă din familia beneficiară de ajutor social, cu condiția încheierii unui raport de muncă/raport de serviciu pentru o perioadă de cel puțin 24 luni;
- Actualizarea, potrivit legii, a veniturilor exceptate de la stabilirea venitului net lunar al familiei sau, după caz, a persoanei singure, pentru stabilirea dreptului la ajutor social;
- Stabilirea procedurii de decontare a cheltuielilor de transport asigurate de autoritățile administrației publice locale pentru persoanele apte de muncă beneficiare de ajutor social care urmează cursurile programului "A doua șansă" la o distanță mai mare de 5 km față de locuința acestora;
- Eliminarea prevederilor referitoare la plata contribuției individuale de asigurări sociale de sănătate pentru beneficiarii de ajutor social;
- Acordarea ajutoarelor de urgență de la bugetul de stat și de la bugetul local și pentru situații de necesitate cauzate epidemii, epizootii;
- Îmbunătățirea procedurii de acordare a ajutoarelor de urgență de la bugetul de stat în sensul verificării și efectuării anchetei sociale la domiciliul solicitanților, precum și facilitarea circuitului documentelor;
- Acordarea ajutoarelor de urgență de la bugetul local și pentru situații de necesitate cauzate de epidemii, epizootii, precum și în alte situații deosebite care pot duce la apariția sau sporirea riscului de excluziune socială, inclusiv în caz de deces în țară sau în străinătate, stabilite prin hotărâre a consiliului local, care va cuprinde și procedura și/sau condițiile de acordare.

De asemenea, se propune revizuirea și modificarea Listei bunurilor ce conduc la excluderea acordării ajutorului social pentru facilitarea în mai mare măsură a accesului la beneficiile de asistență socială bazate pe testarea veniturilor. Astfel, ținând cont de discuțiile avute cu structurile asociative ale autorităților administrației publice locale, s-au propus următoarele modificări:

- Pentru clădiri sau alte spații locative în afara locuinței de domiciliu și a anexelor gospodărești se propune să fie exceptate de la a fi luate în calcul cele aflate în stare avansată de degradare și/sau care nu au potențial de valorificare ori cele pentru care solicitantul /beneficiarul ajutorului social deține o parte și pentru care valorificarea nu poate fi realizată în absența celui/alt/celorlați deținători;
- Suprafața terenurilor intravilane se propune să crească de la 1000mp în zona urbană la 1200mp și de la 2000mp în zona rurală la 2500mp. Astfel se crează și premisele pentru introducerea ulterioară a venitului minim de incluziune, reformă prevăzută în Planul Național de Redresare și Reziliență (PNRR), una dintre ținte fiind și aceea de atingere a unui număr de 245.000 beneficiari ai venitului minim de incluziune. În absența unor criterii mai flexibile de eligibilitate, țintele prevăzute în PNRR, dar și în Programul de Guvernare care prevede scoaterea a 1,5 milioane de persoane din starea de deprivare materială severă, nu vor putea fi îndeplinite;
- Majorarea sumei ce poate fi deținută în depozite bancare de la 3000 lei fără dobânda aferentă la 7000 lei fără dobânda aferentă. Suma de 3000 lei a fost stabilită inițial având la bază nivelul ajutorului de înmormântare, respectiv 2117 în anul 2012. Acest nivel în anul 2022, potrivit Legii nr.318/2021 este de 6095 lei;
- Excluderea Contului Junior din categoria conturilor bancare ce se iau în considerare la stabilirea dreptului la ajutorul social, acesta fiind un cont special, de regulă alimentat de părinți cu suma reprezentând alocația de stat pentru copii;

- Majorarea sumei reprezentând valoarea netă de producție anuală de la 1000 euro/an la 1.200 euro pentru persoana singură, respectiv de la 2500 euro/an la 3.500 euro pentru familie, majorare care ține cont de rata inflației în perioada 2012 – 2022.

3. Alte informații

Secțiunea a 3-a

Impactul socio-economic al proiectului de act normativ

1. Impact macro-economic

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

1¹ Impactul asupra mediului concurențial și domeniul ajutoarelor de stat

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

2. Impact asupra mediului de afaceri

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

2¹ Impactul sarcinilor administrative

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

2² Impactul asupra întreprinderilor mici și mijlocii

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

3. Impact social

Punerea în aplicare a prevederilor Legii nr.416/2001 privind venitul minim garantat va conduce la stimularea participării pe piața muncii a persoanelor beneficiare de ajutor social și prevenirea/combateră dependentei de acest beneficiu, creșterea veniturilor persoanelor singure/famiiliilor beneficiare de ajutor social, iar pe de altă parte asigurarea forței de muncă necesară la nivelul angajatorilor ca urmare a angajării persoanelor beneficiare de ajutor social, creșterea participării la programul “A doua șansă”, ameliorarea situației socio-materiale și de sănătate ale familiilor și persoanelor singure care se confruntă cu situații de necesitate ori deosebite. Facilitarea accesului la beneficiile de asistență socială a unui important număr de familii/persoane singure ca urmare a revizuirii Listei ce conduce la excluderea acordării ajutorului social.

4. Impact asupra mediului

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

5. Alte informații Nu este cazul.

Secțiunea a 4-a

Impactul financiar asupra bugetului general consolidat, atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani)

- în mii lei -

Indicatori	Anul curent	Următorii patru ani				Media pe cinci ani
		3	4	5	6	
1	2					7
1. Modificări ale veniturilor bugetare, în plus/minus, din care: a) buget de stat, din acesta: i. impozit pe profit ii. impozit pe venit iii. TVA b) bugete locale i. impozit pe profit c) bugetul asigurărilor sociale de stat: i. contribuții de asigurări						
2. Modificări ale cheltuielilor bugetare, în plus, din care: a) buget de stat, din acesta: i. cheltuieli de personal ii. bunuri și servicii						

iii. asistență socială b) bugete locale: i. cheltuieli de personal ii. bunuri și servicii iii. asistență socială c) bugetul asigurărilor sociale de stat: i. cheltuieli de personal ii. bunuri și servicii						
3. Impact financiar, plus/minus, din care: a) buget de stat b) bugete locale						
4. Propuneri pentru acoperirea creșterii cheltuielilor bugetare						
5. Propuneri pentru a compensa reducerea veniturilor bugetare						
6. Calcule detaliate privind fundamentarea modificărilor veniturilor și/sau cheltuielilor bugetare						
7. Alte informații: Aplicarea prezentelor norme metodologice nu va conduce la impact bugetar. Sumele pentru acordarea ajutorului social sunt prevăzute în bugetul de stat alocat Ministerului Muncii și Solidarității Sociale.						
Secțiunea a 5-a						
Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare						
1. Măsurile normative necesare pentru aplicarea prevederilor proiectului de act normativ:						
a) <i>acte normative în vigoare ce vor fi modificate sau abrogate, ca urmare a intrării în vigoare a proiectului de act normativ;</i> Nu este cazul.						
b) <i>acte normative ce urmează a fi elaborate în vederea implementării noilor dispoziții.</i> Nu e cazul.						
1¹. Compatibilitatea proiectului de act normativ cu legislația în domeniul achizițiilor publice.						
a) impact legislativ - prevederi de modificare și completare a cadrului normativ în domeniul achizițiilor publice, prevederi derogatorii; Nu este cazul.						
b) norme cu impact la nivel operațional/tehnic - sisteme electronice utilizate în desfășurarea procedurilor de achiziție publică, unități centralizate de achiziții publice, structură organizatorică internă a autorităților contractante. Nu este cazul.						
2. Conformitatea proiectului de act normativ cu legislația comunitară în materie cazul proiectelor ce transpun prevederi comunitare						
Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.						
3. Măsurile normative necesare aplicării directe a actelor normative comunitare						
Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.						
4. Hotărâri ale Curții de Justiție a Uniunii Europene						
Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.						
5. Alte acte normative și sau documente internaționale din care decurg angajamente						
Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.						
6. Alte informații: Nu este cazul.						
Secțiunea a 6-a						
Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ						
1. Informații privind procesul de consultare cu organizațiile neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate						
Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.						

<p>2. Fundamentarea alegerii organizațiilor cu care a avut loc consultarea precum și a modului în care activitatea acestor organizații este legată de obiectul proiectului de act normativ Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.</p>
<p>3. Consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale, în situația în care proiectul de act normativ are ca obiect activități ale acestor autorități, în condițiile Hotărârii Guvernului nr. 521/2005 privind procedura de consultare a structurilor asociative ale autorităților administrației publice locale la elaborarea proiectelor de acte normative Proiectul de act normativ a fost transmis pentru consultare structurilor asociative ale autorităților administrației publice locale, solicitându-se punct de vedere de la Asociația Comunelor din România, Asociația Municipiilor din România, Asociația Orașelor din România, respectiv de la Uniunea Națională a Consiliilor Județene din România.</p>
<p>4. Consultările desfășurate în cadrul consiliilor interministeriale în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr. 750/2005 privind constituirea consiliilor interministeriale permanente Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.</p>
<p>5. Informații privind avizarea de către: a) Consiliul Legislativ b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării c) Consiliul Economic și Social d) Consiliul Concurenței e) Curtea de Conturi Proiectul de act normativ va fi supus avizării Consiliului Legislativ și Consiliul Economic și Social.</p>
<p>6. Alte informații: Nu este cazul.</p>
<p>Secțiunea a 7-a Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea proiectului de act normativ</p>
<p>1. Informarea societății civile cu privire la necesitatea elaborării proiectului de act normativ În procesul de elaborare a prezentului proiect de act normativ au fost respectate regulile procedurale aplicabile pentru asigurarea transparenței decizionale prevăzute de Legea nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică, republicată. Prezentul proiect de act normativ a fost supus comentariilor publicului, prin publicarea pe pagina de internet a Ministerului Muncii și Solidarității Sociale în perioada..... Au fost întreprinse demersurile legale prevăzute de art. 7 din Regulamentul privind procedurile, la nivelul Guvernului, pentru elaborarea, avizarea și prezentarea proiectelor de documente de politici publice, a proiectelor de acte normative, precum și a altor documente, în vederea adoptării/aprobării, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 561 din 10 mai 2009.</p>
<p>2. Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării proiectului de act normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.</p>
<p>3. Alte informații: Nu este cazul.</p>
<p>Secțiunea a 8-a Măsurile de implementare</p>
<p>1. Măsurile de punere în aplicare a proiectului de act normativ de către autoritățile administrației publice centrale și/sau locale - înființarea unor noi organisme sau extinderea competențelor instituțiilor existente Nu este cazul.</p>
<p>2. Alte informații: Nu este cazul.</p>

Față de cele prezentate mai sus, a fost elaborat prezentul proiect de hotărâre pentru modificarea și completarea Normelor metodologice de aplicare a prevederilor Legii nr. 416/2001 privind venitul minim garantat, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr.50/2011 cu modificările și completările ulterioare, pe care îl supunem spre aprobare Guvernului.

Ministrul Muncii și Solidarității Sociale

Marius-Constantin BUDĂI

AVIZAT :

Viceprim-ministru

Sorin Mihai GRINDEANU

Ministrul Sănătății

Alexandru RAFILA

**p. Președintele
Casei Naționale de Asigurări de Sănătate**

Adela COJAN

**Ministrul Dezvoltării,
Lucrărilor Publice și Administrației**

CSEKE Attila Zoltán

Ministrul Educației

Sorin-Mihai CÎMPEANU

Ministrul Finanțelor

Adrian CÂCIU

Ministrul Justiției

Marian-Cătălin PREDOIU